

İnsan ve İrfan Vakfı Eğitim Koordinatörlüğü

OSMANLI TÜRKHÇESİ - I
KURS PROGRAMI

İstanbul, 2020

İÇİNDEKİLER

1. KURSUN ADI	3
2. KURSA GİRİŞ KOŞULU	3
3. KURSUN AMAÇLARI	3
4. KURSUN UYGULANMASIYLA İLGİLİ AÇIKLAMALAR	4
5. KURSUN SÜRESİ VE İÇERİĞİ	4
6. ÖLÇME VE DEĞERLENDİRMEYLE İLGİLİ ESASLAR	6
7. PROGRAMIN UYGULANMASINDA KULLANILACAK ÖĞRETİM ARAÇ GEREÇLERİ	6
8. BELGELENDİRME.....	6

1. KURSUN ADI

Osmanlı Türkçesi - I

2. KURSA GİRİŞ KOŞULU

1. Okur-yazar olmak,
2. Kurs programının öngördüğü temel becerileri gerçekleştirebilecek yeterliliğe (fiziksel ve zihinsel) sahip olmak,
3. Düzenli katılım sağlayabilecek olmak.

3. KURSUN AMAÇLARI

Dilimizde; bir milletin inanç, fikir, sanat, âdet ve geleneklerinin, maddî ve mânevî değerlerinin bütünü kültür olarak adlandırılmaktadır. Bu değerlerin, fikir ve sanat hayâtındaki çalışmaları, ilim ve tekniği, sanayi ve ticâreti geliştirmesi ile ulaşılan rahatlık ve güvenlik ile de medeniyetin oluştuğu söylenebilir. Bir milletin maddi ve manevi bütünlüğünün korunması, sağlamaştırılması ve geliştirilmesi ise kültür ve medeniyetin korunması ve aktarılması ile mümkündür. Bu aktarımın temel aracı şüphesiz ki dildir.

Nitekim Peygamber Efendimiz de “sıhhatü'l-insân li hıfzı'l-lisân” buyurmuştur. Bu hadis-i şerîfi hıfz kelimesinin geniş anlam yelpazesi sayesinde “insanın selâmeti dili korumak iledir.” şeklinde okumak da yanlış olmayacaktır.

Mirasçısı olduğumuz İslam Medeniyeti'nin, bu medeniyetin yüzyıllar boyunca inşası ve ikrâmı için uğraşmış muazzam bir devlet ve münevver bir neslin, pek çok kaynaktan beslenerek tekâmül etmiş dili olan Osmanlı Türkçesi, kültürel miras hazinesinin en kıymetli anahtarlarından biridir.

Bu bağlamda İnsan ve İrfan Vakfı çatısı altında verilen Osmanlı Türkçesi eğitimleri sayesinde,

“Osmanlı Türkçesi-I (Başlangıç)” dersi kapsamında sırasıyla;

1. Osmanlı Türkçesinin oluşum ve gelişim süreci hakkında bilgi sahibi olmak,

2. Osmanlı Türkçesi'nin alfabesini ve harflerin yazıdaki biçimlerini öğrenmek,
3. Osmanlı Türkçesi ile yazılmış matbu eserleri okuyup anlayabilmek,
4. Günümüz Türkçesini, Osmanlı el yazısı ile yazabilmek,
5. Osmanlı Türkçesi içinde sıklıkla yer alan Arapça ve Farsça kelime gruplarını tanıyabilmek,
6. Osmanlı döneminde kullanılan farklı yazı şekillerine aşina olmak hedeflenmektedir.

3

4. KURSUN UYGULANMASIYLA İLGİLİ AÇIKLAMALAR

1. Kurs Programı, alan uzman ve alan öğretmenlerinin iş birliğinde hazırlanmıştır.
2. Osmanlı Türkçesi Kurs Programı amaçları ve içeriği yoluyla; kursa katılan kişilere “Geçmiş ve Gelecek Nesillere Saygı, Kültürel Miras Bilinci, Dil Şuuru” gibi değerlerin kazandırılması hedeflenmektedir.
3. Program süresince, kişilerin merak uyandırma, planlama, araştırma, keşfetme, çözümlenme, derinleştirme, paylaşma ve yaşantıya uygulama etkinliklerini gerçekleştirmeleri sağlanarak kişinin öğrenmeye etkin katılımı desteklenmelidir.
4. Programın uygulanmasında, rehberlik hizmeti sunan eğiticiler, kişilerin yeterliliklerinin değişmesi ve gelişmesine katkıda bulunacak bir rehber niteliği taşımalıdır.
5. Öğrenme-öğretme etkinliklerinde katılımcı düzeyine, eğitim ortamına ve çevre etkenlerine göre katılımcıları aktif kılan öğrenme-öğretme yöntem, teknik ve stratejileri kullanılmalıdır. Seçilen tekniklerin bireysel ve kültürel farklılıklara sahip kişilere hitap edebilecek yeterlilikte olmasına dikkat edilmelidir.
6. Konuların kişilere anlatımında içeriğe ve öğrenmeye uygun öğretim yöntem ve stratejileri kullanılmalıdır.

5. KURSUN SÜRESİ VE İÇERİĞİ

Kurs programının süresi; haftada en fazla 1 gün bir ders saati uygulanacak şekilde toplam 28 ders saatidir. Her bir ders saati 90 dakikadır.

Listede belirtilen dilbilgisi konularının teknik anlatımı her dersin ilk 30 dakikasında tamamlanır ve kalan süre kısaca uygulamaya -metin okumaya- ayrılır.

İÇERİK:

1. Osmanlı Türkçesinin ve Alfabesinin Tanıtımı

1.1. Osmanlı Türkçesinin Tanıtımı

1.1.1. Hangi yıllar arasında, kimler tarafından ve ne sebeple kullanıldı?

1.1.2. Gelişimi, yaygınlaşması ve takâmülü nasıl gerçekleşti?

1.2. Osmanlı Türkçesi Alfabesinin Tanıtımı

1.2.1. Alfabedeki harflerin isimlerinin ve ses değerlerinin öğretilmesi

1.2.2. Harflerin yazı içindeki durumlarının öğretilmesi (birleşen-birleşmeyen harfler)

1.2.3. İnce ve kalın harflerin öğretilmesi, kalınlık incelik uyumunun kavratılması

2. Okutucu Harflerin Tanıtımı

2.1. Elif okutucusu ve cümle örnekleri

2.2. He okutucusu ve cümle örnekleri

2.3. Ye okutucusu ve cümle örnekleri

2.4. Vav okutucusu ve cümle örnekleri

3. Kef Harfi ve Nevilerinin Yazıda Kullanımı

3.1. Kâf-i Arabî (kef)

3.2. Kaf-i Fârisî (gef)

3.3. Kâf-i Vâvî

3.4. Kâf-i Nûnî (nef)

4. Eklerin Yazımı

4.1. Yapım Eklerinin Yazımı

4.2. Çekim Eklerinin Yazımı

4.3. Şekil ve Zaman Eklerinin Yazımı

5. Arapça Kelimelerin Yapısı ve Vezin Bulma

6. Arapça Kelime Türleri

6.1. Mastarlar

6.2. İsm-i Fail

6.3. İsm-i Mef'ul

6.4. İsm-i Tafdîl

6.5. İsm-i Tasgîr

6.6. İsm-i Zaman

6.7. İsm-i Mekan

6.8. İsm-i Alet

5

7. Arapça ve Farsça Tamlama Yapıları

7.1. Arapça Tamlama Yapıları

7.2. Farsça Tamlama Yapıları

6. ÖLÇME VE DEĞERLENDİRMEYLE İLGİLİ ESASLAR

Kursun amaçlarına ulaşıp ulaşılmadığını ölçmek için, kişilerin süreç içerisinde yaptığı tüm öğrenim faaliyetleri ders sonlarında verilerek bir sonraki derste kontrol edilen

ödev ve arařtırmalar ile deęerlendirilmekte, not verilmemektedir.

7. PROGRAMIN UYGULANMASINDA KULLANILACAK ÖĞRETİM ARAÇ GEREÇLERİ

Programın uygulama sürecinde;

1. Ders kitabı olarak, Osmanlı Türkçesi Kolay Okuma Metinleri-I (Hayrat Yayınları), Osmanlı Türkçesi-I (Akademik Kitaplar Yayınları) ve Osmanlı döneminde çocuklara dil ve yazı öğretiminde kullanılan kitapların yanı sıra farklı alanlara ait matbu okuma metinleri kullanılabilir.
2. Kaynak ders kitapları, bireysel öğrenme materyallerinin yanı sıra öğretmen/eğitimci tarafından hazırlanan ders notları da olmalıdır.
3. Yararlanılacak kaynak araç gereçlerin programın amaçlarını gerçekleştirecek nitelikte öğretim, yöntem ve tekniklerine uygun olması önem taşımaktadır.
Yararlanılacak bazı araç ve gereçler şunlardır:

- Kaynak Kitaplar,
- İnteraktif Öğretim Materyalleri; Bilgisayar, Projeksiyon, Etkileşimli Tahta,
- Fotoęraflar,
- Dergiler,
- Gezi
- Eđitici Film, cd vb.

8. BELGELENDİRME

Kursu tamamlayanlara katılım belgesi düzenlenir.

